

VANHAT HERRAT UUSISSA KANSISSA

Vesa Kataisto

"Itä on itä ja länsi on länsi, eivätkä ne koskaan kohtaa toisiaan", sanaili R. Kipling ja oli väärässä. Itä- ja Länsi-Vantaalla kasvaneet Pauli Heikkilä ja Markku Paretskoi kohtasivat Tampereen yliopistossa 1970-luvun lopulla. Sopivan kyräilykauden jälkeen herrat oivalsivat heillä olevan saman syntymäpäivän ohella samankaltainen huumorintaju. Paretskoi päätoimitti Pahkasikaa, ja Heikkilästä tuli lehden vakituisen avustaja. Aikansa erilaisia sarjakuvia ja artikkeleita työstettyään kaksikko tuli kehittäneeksi klassikon. Vanhat herrat luonnonsuojelijoina ilmestyi Pahkiksessa syksyllä 1982. Loppu voisi olla historiaa.

Vanhikset ovat kuitenkin yhä voimissaan, vaikka herroilta meni kämppä alta jouluna 2000, jolloin Pahkasika lahdatettiin. Uusi ja mukkea kooste-albumi Taru Vanhoista herroista (Arktinen Banaani) on ilmestynyt sarjakuvan 20-vuotisjuhlan kunniaksi, sisältäen kaikki sarjat 1982-2002. Paikoitellen juttuja on hiukkasen hiottu, onhan perfektionistisen Hergén Tintti yksi Heikkilän ja Paretskoin tärkeimpiä innoittajia.

"Pari vuotta tässä ollaan oltu vähän niin kuin asunnottomia. Muutamia pieniä kortteereja on löytynyt. Dave Lindholm pyysi Vanhat herrat -sarjakuvaa haastattelukirjaansa ja Aku Ankassa oli sivun juttu. Tuommoisia kertakeikkoja sinne sun tänne. Tänä vuonna on tullut utta tavaraa ihan tämän albumin takia, koska oli jäänyt sellaisia tiettyjä juonellisia langanpäitä, jotka halusin solmia. Halusimme olla myös lukijaystävällisiä, ettei mukana ole vain vanhoja sarjoja", Heikkilä selvittää.

"Kustantaja vaihtui, koska Banana Press on siirtynyt enemmän postimyyn-tipuoelle, eikä Pahkasikaa enää ole sellaisena markkinatukena. Arktinen Banaani on tällä hetkellä merkittävin kustantaja meidän tyyliksellemme sarjakuvalle. Vanhat herrat on kaikesta omituisuudesta huolimatta huumorisarja, ei seksiä ja väkivaltaa taikka viitta ja tikari -osastoa."

Vanhojen herrojen seikkailuja tehdään siis jatkossakin, samoilla periaatteilla kuin tähänkin asti. "Ensin mietitään sopiva otsikko, sitten pohdimme juonen "iskut" ja ryhdymme ikään kuin pelaamaan tennistä ideoilla. Emme yritä pudottaa toista pelistä, vaan se on eräänlaisia pallorallia. Ihan hyvä työnjako meillä on. Kun Pauli alkaa piirtää, minä lähdän oluelle", Paretskoi virnistele.

"En puutu Vanhojen herrojen tekoon sen enempää. Näen valmiin sarjan sitten muutaman viikon kuluttua, jolloin Pauli on tehnyt sarjakuvan toimimisen kannalta tarpeelliset muokkaukset. Hän ei kysy minulta neuvoja piirtämisvaiheessa. Enhän minä edes muista mitä käsikseen tuli, jos sen ideointiin on kulunut parikin päivää."

Herrat korostavat, että juopottelu ei kuulu oleellisesti sarjan tekemiseen eikä sisältöön. Hiprakassa voi ideoida, työt tehdään selvin päin. Pullo on Vanhoissa herroissa symbolinen esine, modus operandi eli liikkeelle paneva voima. Sen ympärille voi rakentaa erilaisia tilanteita. Toinen sarjan tärkeä ominaispiirre on suhtautuminen suomen kieleen.

"Minä ja Markku olemme ammatimaisia kielenkäyttäjiä, hyvin tarkkoja. Joskus meissä on jopa kielipoliisin viikaa. Vanhat herrat voisi olla mahdoton käännettävä millekään muulle kielelle. Siinä leikitellään suomen kielen sanojen monilla merkityksillä ja mahdollisuuksilla tulkita väärin jokin asia, pelataan kielen eri tasoilla", Heikkilä arvioi.

© Paretskoi - Heikkilä

Tampereen alueelta kielivirtuoosija löytyykin runsaasti. Vanhojen herrojen ja Pahkasikaa avustaneiden Alivaltiosihteerien ohella mieleen tulevat Jykan & Riken Puutaheinää, eikä Jukka Tilsakaan kaukana asu.

"Onhan täällä monia kielellä leikkijöitä. Minä en löydä näistä suoria hengenheimolaisia, jokaisella on aivan oma tyylinsä. "It must be in the water", niin kuin amerikkalainen sanoo", toteaa Heikkilä. ■

© Paretskoi - Heikkilä

